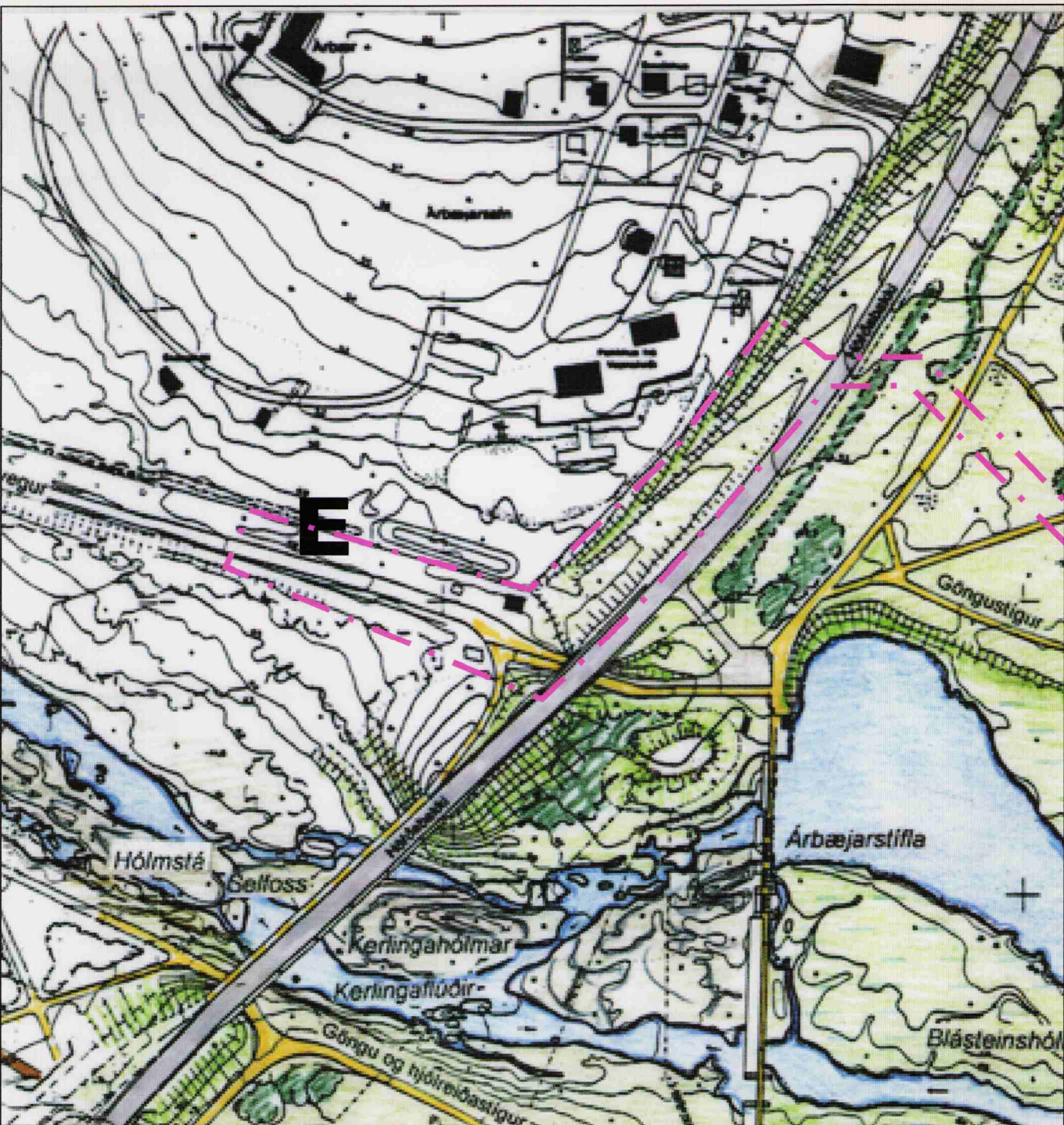
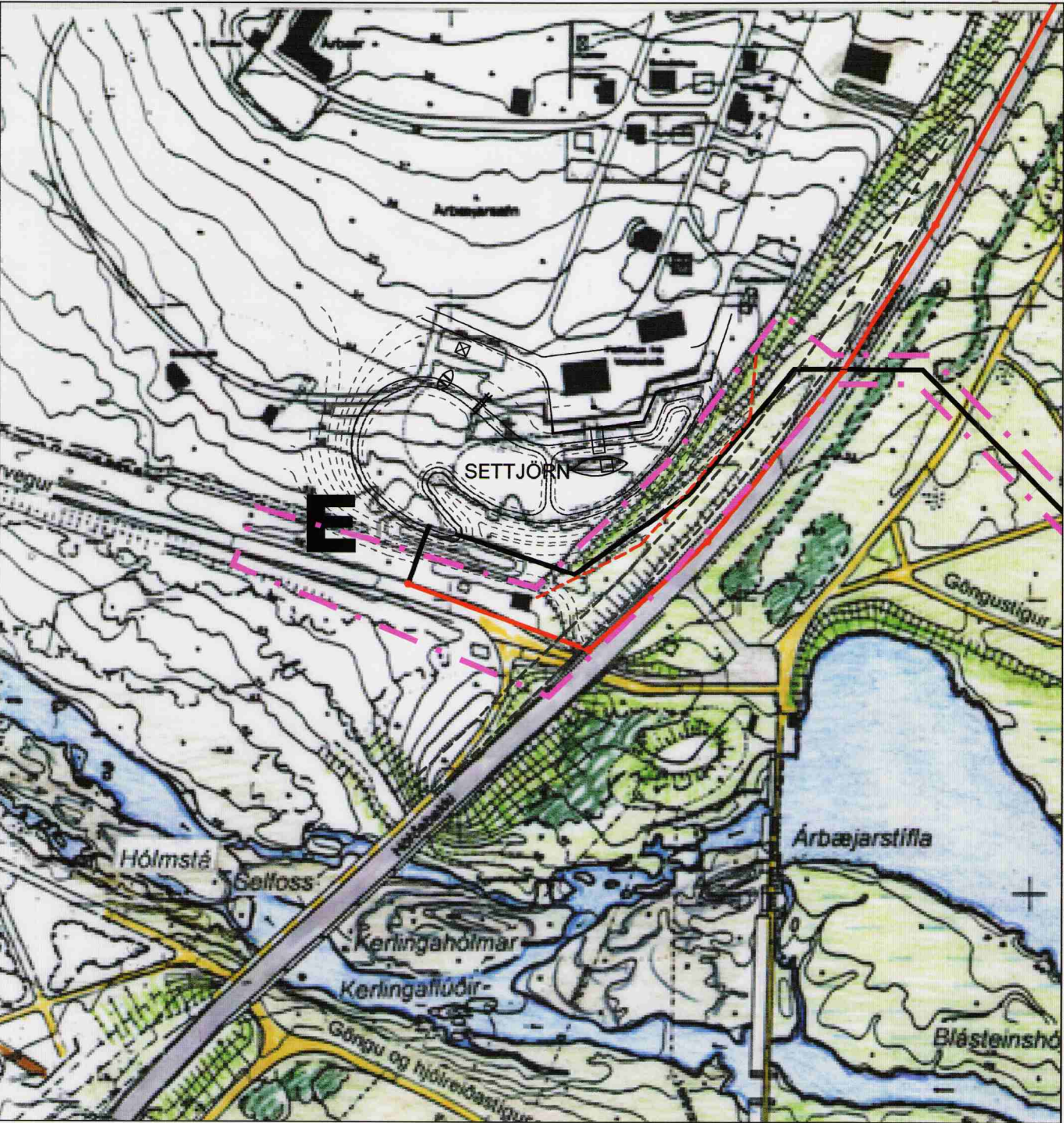
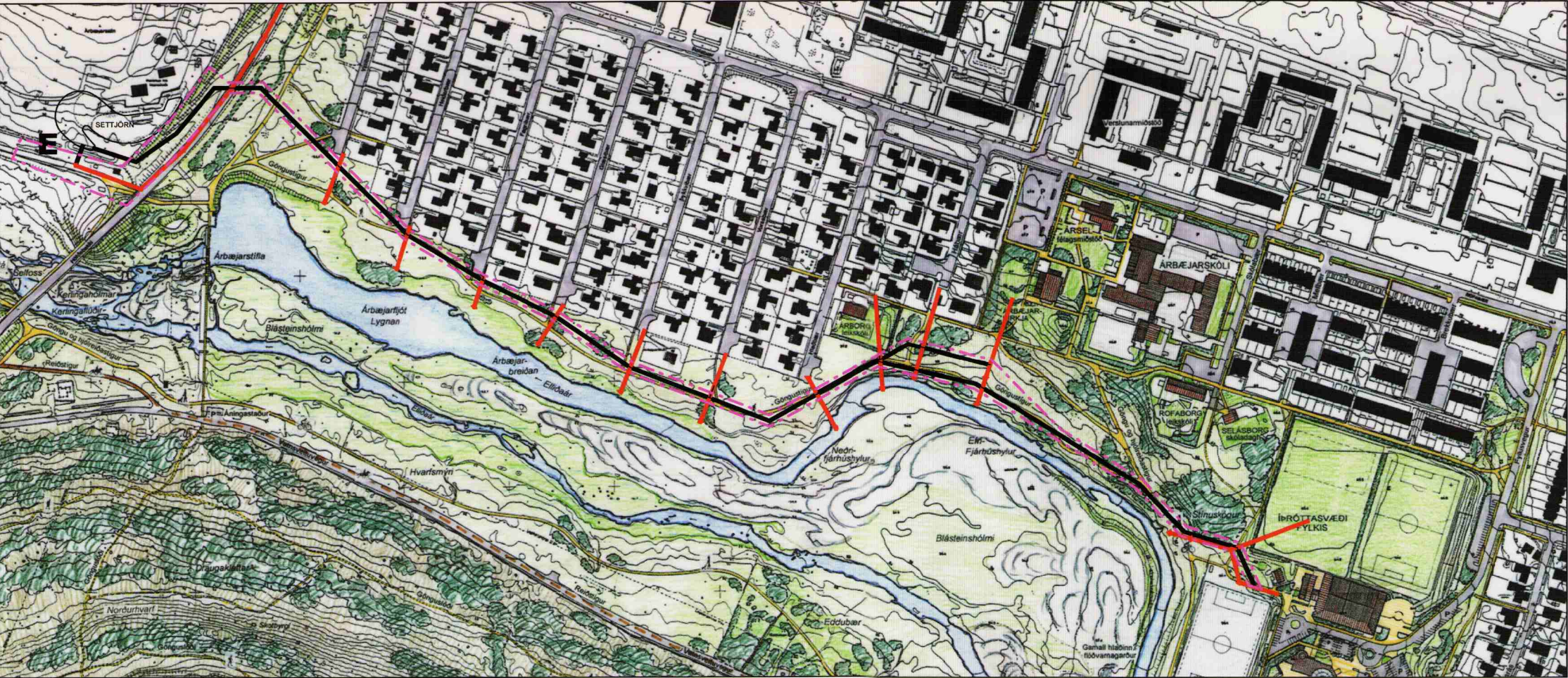

GILDANDI DEILISKIPULAG ca 1:2000
SAMPYKKTIR
SKIPULAGSNEFND 06.12.1993
UMHVERFISMÁLARÁÐ 18.03.1994
BORGARRÁÐ 10.05.1994
BORGARSTJÖRN 19.05.1994

TILLAGA AÐ BREYTINGU ca 1:2000
DAGS: 26.03.2002

YFIRLITSMYND - NÝ FRÁVEITULÖGN 1:5000

Settjörn við útrás E Árbær - Árbæjarsafn Deiliskipulagsbreyting

Forsendur skipulagsins

Skipulagssvæði
Skipulagssvæðið er syðst á Árbæjarsafnssvæðinu, vestan við Höfðabakka. Staðsetning þessarar tjarnar hefur þá sérstöðu að hún verður staðsett inn á Árbæjarsafnssvæðinu.

Náttúrufar
Svæðið er að mestu ræktað graslendi, en búið er að raska landinu næst gömlu pakkhúsunum. Samkvæmt úttekt Náttúrufræðistofnunar Íslands (NÍ-99009), sem unnin var fyrir Borgarskipulag er skipulagssvæðið sem um ræðir, graslendi og tún, en víðir næst girðingunni að sunnanverðu.

Ekki er vitað um fornminjar á þessu svæði en úttekt hefur farið fram á vegum Árbæjarsafns.

Skipulagsleg staða svæðisins
Allt Elliðaársvæðið er á náttúruminjasrá og nýtur borgarverndar vegna hins einstaka náttúruvars og útivistarmöguleika sem þar eru. Árbæjarsafnssvæðið er skilgreint í Elliðaárdalsgreinargerðinni sem sjálfstætt skipulagssvæði og í aðalskipulagi er það skilgreint sem blönduð landnotkun.

Á núgildandi deiliskipulagi fyrir Árbæjarsafn samþykkt í skipulagsnefnd 22. maí 1989 og borgarráði 23. maí 1989, er gert ráð fyrir tjörn í tengslum við svæði, þar sem reynt er að endurskapa hafnarstemningu.

Í greinargerð með núgildandi deiliskipulagi stendur: "Á hafnarsvæðinu skal koma fyrir því flestu sem tilheyrði bátalægi fyrri tíma. Þar er bakki með bryggju, þar sem Aðalbjörg R.E 5 liggur við. Örninn er síðan í sandfjöru á svæðinu ásamt spili. Fjörugrjóti er komið fyrir, þangi, gróðri eins og hvönn, melgresi, umféðmingi og vallhumli plantað. Ljós skeljasandur er síðan sunnar í stað sjávar."

Í greinargerðinni er einnig fjallað um fyrirhugaða breikkun Höfðabakka og segir orðrétt: "Samkvæmt umferðaskipulagi eiga viðbótarreinar við Höfðabakka að koma vestan við núverandi legu. Það myndi þrengja mjög að safninu og þarf að athuga möguleika á staðsetningu reinanna austan við núverandi legu".

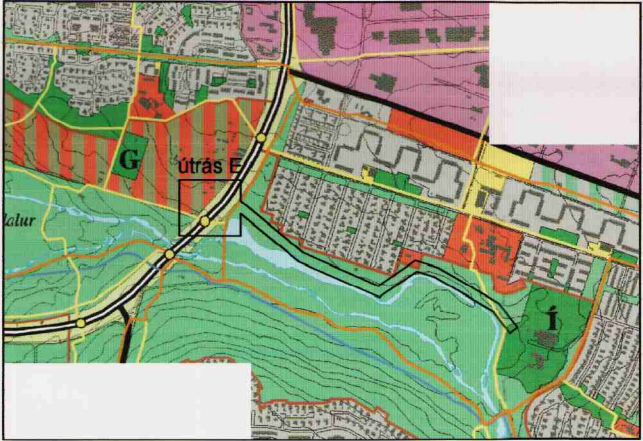
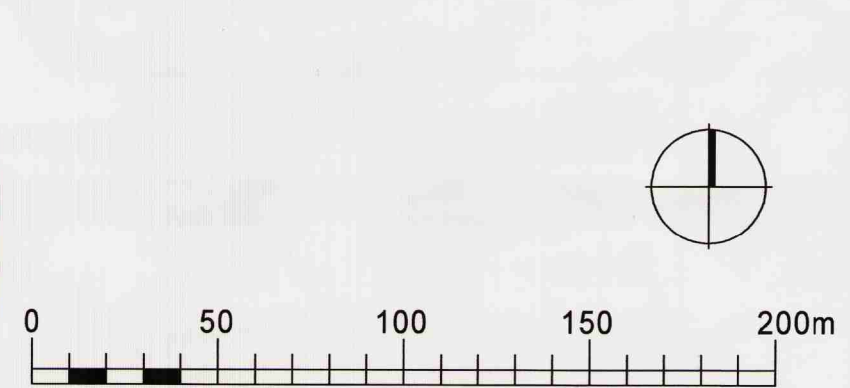
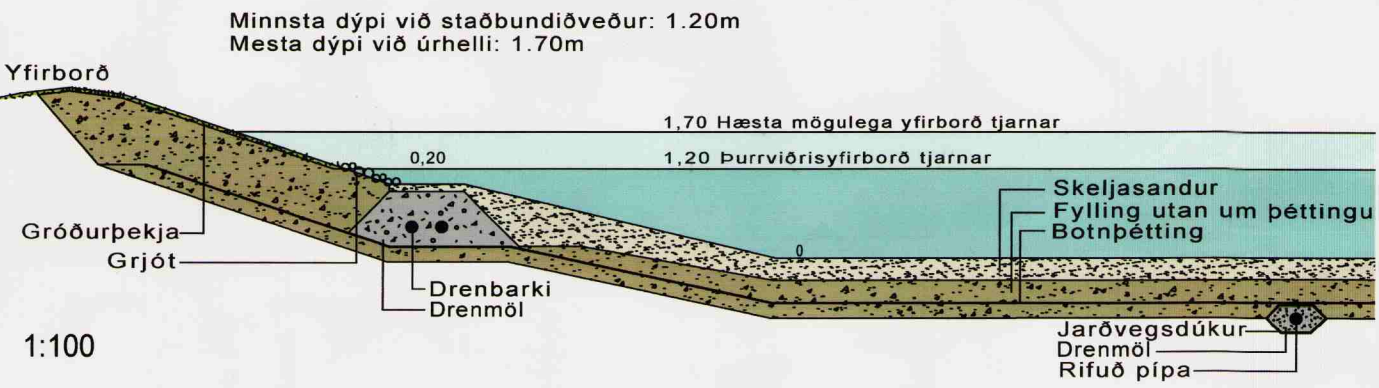
Svæðið er mjög vinsælt safnsvæði og er fjölsótt af ferðamönnum innlendum sem erlendum og mikið notað af leik- og grunnskólunum.

Í Elliðaárdalsgreinargerðinni er þess getið að æskilegt væri að hafa tengingu inn á safnsvæðið að sunnanverðu á mótis við Elliðaárdalinn, að minnsta kosti yfir háannatímann á sumrin. Þessi þörf er ekki minni núna, þar sem rafstöðvarsvæðið er orðið fjölsótt safnarsvæði.

Deiliskipulagsbreyting

Markmið
Markmið framkvæmdanna er að minnka mengunarálág frá ofanvatnskerfum sem nú berst í Elliðaár. Þetta næst með því að fella út óuppleyst botnfellanleg efni (t.d. málningarflygsur, sand, malbiksslit, þyngri aðskotahluti o.fl.), sem berast frá gatnakerfum, bílaplönum og pakflötum. Auk þess skiljast að í settjörnunum eðlisléttari efni. Með þessu fyrirkomulagi verður hægt að bregðast við mengunarhöppum sem kunna að verða innan áhrifasvæða þeirra ofanvatnskerfa sem tengd verða settjörnunum.

Hönnunarforsendur
Upphaflega stóð til að tjörnin yrði í lægðinni vestanmegin við Höfðabakka, en vegna framtíðar breikkunarátforma á veginum, var farið að skoða aðra möguleika. Einnig stóð til að gera settjörn við Hlaðbæ, en vegna mikillar nálægðar við íbúðarhús og stærðar tjarnarinnar, var horfið frá því og eftir viðræður við forsvarsmenn safnsins varð það niðurstaðan að sameina þessar tjarnir í eina inn á Árbæjarsafnssvæðinu og útfæra hana sem settjörn með þarfir safnsins

YFIRLITSMYND

SKÝRINGAR

- MÖRK SKIPULAGSSVÆÐIS
- BYGGINGARREITUR SETTJARNAR
- SETTJÖRN
- NÚV. FRÁRENNSLISLÖGN
- NÝ FRÁRENNSLISLÖGN vegna tjarna
- FÆRSLA Á GIRÐINGU
- FYRIRHUGUÐ BREYKKUN HÖFÐABAKKA

í huga, á þeim stað sem núgildandi deiliskipulag Árbæjarsafns gerir ráð fyrir. Um er að ræða allt ofanvatn á Árbæjarsvæðinu frá íþróttar- og sundlaugarsvæði og að Höfðabakka norðan við brú og bílastæði Árbæjarsafns.

Nokkuð margar útrásir eru á skipulagssvæðinu en alls eru 10 frá útrásinni við Árbæjarlaug og að Árbæjarstíflu. Allar útrásir á svæðinu verða lagðar af og frárennslíð tekið inn í nýja lögn sem lögð verður frá sundlaugarsvæðinu, undir Höfðabakka og að tjörninni.

Ofanvatnið verður leitt inn í tjörnina frá norðurenda Höfðabakkabráar, þar sem nú er ræsi, en frárennslí verður tengt aftur inn á núverandi lögn sem kemur út á sama stað og hún gerir núna.

Mesta dýpi í tjörn við stöðugt vatnsborð verður mest 1,2 m. Næst bakkanum umhverfis alla tjörnina er 1,0 m breitt svæði þar sem dýpi er 0,2 m. Þetta svæði gegnir tvíþættu hlutverki. Annars vegar sem öryggissvæði og hins vegar til að mynda svæði á bökkum tjarnanna, þar sem vottlendisgróður á auðveldara með að festa rætur og dafna. Á þessu svæði er einnig undirliggjandi siturkerfi, sem tryggir betri hreinsivirkni gangvart þungmálum.

Landhalli niður í botnkóta verður mest 1 : 3 en mun meira afliðandi þeim megin sem "ströndin" verður.

Tryggt verður með botnpéttingu að tjörnin leki ekki og verður lekt botnpéttingar á bilinu 1x10-7 til 1x10-11 m/s.

Við stærðarákvörðun settjarna er miðað við sethraða agna 5 - 10 m/klst. eftir aðstæðum. Stærð tjarnarinnar er um 3600m², tjörnin er tvískipt undir vatnsfyrirbörðinu til að auðvelda hreinsun á þeim hluta tjarnarinnar sem virkar sem settjörn.

Skipulagstillaga
Fyrir liggur deiliskipulag Árbæjarsafns samþykkt í borgarráði 23. maí 1989, sem gerir ráð fyrir tjörn. Tjörnin og umhverfi hennar innan lóðar Árbæjarsafns telst nánri útfærsla á því skipulagi, en deiliskipulagsbreytingar sem hér er fjallað um eru á deiliskipulagsreit Elliðaárdals.

Núverandi mæn við Höfðabakka verður framlengd þannig að hún myndi bakgrunn fyrir tjörnina og skyggi á bílaumferðina. Einnig verður útfærð brekka vestanmegin við tjörnina, og vatnið látið ganga á milli þeirra, þannig að saman mynda þær nokkurs konar "innsiglingu" þar sem frá ströndinni séð virðist vatnið halda áfram á bak við. Á þessum stað verður afrennslíð úr tjörninni tengt í núverandi útrás.

Í skipulaginu er gert ráð fyrir að núverandi girðing meðfram Höfðabakka verði færð austan megin við mönina, út fyrir núverandi lóðamörk, þannig að hún truflí ekki bakgrunn tjarnarinnar. Þessi útfærsla er háð samþykki vegagerðarinnar þar sem girðingin kemur til með að standa á helgunarsvæði vegarins. Skipulagshöfundar líta svo á að útfærslan á möninni ásamt girðingunni vegmegin verði endurskoðuð þegar breikkun Höfðabakka verður útfærð. Reiknað er með að umgjörð tjarnarinnar í brekkunum að sunnanverðu verði stórgryti í líkingu við hafnargarð, en melgresi og annar fjörugróður þar fyrir ofan, þeim megin sem snýr inn að svæðinu. Að utanverðu verður tryft og með fram girðingu að sunnanverðu verði plantað trjám til að skapa bakgrunn þar sem möninni sleppir.

Einnig er gert ráð fyrir ýmsum hlutum sem tengjast sjósókn í "fjörinni" eins og núverandi deiliskipulags- uppdráttur gerir ráð fyrir. Þar má nefna beituskúr fiskitrönur og minni rórabátar svo eitthvað sé nefnt. Fjaran verður með svörtum sjávarsandi sem gengur áfram ofan í botn tjarnarinnar, sem kemur þá til með að virka dýpri.

Gera verður ráð fyrir að hreinsa þurfi set úr tjörninni eftir einhvern tíma og verður þá ekið ofan í hana frá ströndinni.

br. 16.12.02. Deiliskipulagsmörk leiðrétt, þar sem tjörnin er innan deiliskipulagsreits Árbæjarsafns

SETTJARNIR Í ELLIÐAÁRDAL

ÁRBÆR - ÁRBÆJARSAFN ÚTRÁS E

SKILMÁLA- OG SKÝRINGARUPPDRATTUR

KVARDI: 1:2000/5000	TEIKN NR:	E
DAGS: 26.03.02	HANNAÐ:	DB
FLOKKUR: 0060	VERKNR: 01087	TEIKNAD: ER